

Rådet for NIJOS

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep.

0030 OSLO

Deres ref: 200303213-BLD

Vår ref.: 04/10-7/016

27.05.2004

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003 / 03213 - 22	Doknr.: 22
Mottatt: 01 JUN 2004 ASR/UEI	
Saksbeh.: BLD	Ark.: 481
Kopi:	Wkrn:

Samarbeidsformer i skogforskningen. Høringsuttalelse til Høstelandsutvalgets innstilling fra Rådet for NIJOS

Det vises til brev av 11.03.2004 vedlagt "Høsteland-gruppas" rapport "Samarbeidsformer i norsk skogforskning". Som det ble enighet om på styringsmøte LD-NIJOS 11.mars d.å. avgir Rådet egen uttalelse til innstillingen. Rådsmedlem Tom Hoel har som ekspedisjonssjef i Miljøverndepartementet av prinsipielle grunner ikke ønsket å delta i behandling av saken. Rådsmedlem Per Kåre Sky har grunnet andre presserende oppgaver og reisefravær ikke kunnet delta i behandling av saken. NORSKOG er høringsinstans i saken. Rådsmedlem og administrerende direktør i NORSKOG Arne Rørå har derfor kun deltatt i innledende diskusjoner i rådet. Rådets øvrige medlemmer har alle gitt sin tilslutning til følgende uttalelse.

Rådet har i møte drøftet innstillingen og hadde da også et av Høstelandsutvalgets medlemmer, Gunnar Gundersen, tilstede. Han redegjorde for innstillingen og sto til disposisjon for spørsmål. Lederen for Rådet har sammen med direktøren for NIJOS deltatt i møte hvor de berørte instanser ga gjensidige orienteringer fra styreledere og administrasjon om egne institusjoners status og fremtidsperspektiver.

Noe av begrunnelsen for å komme med egen uttalelse fra Rådet, er et sterkt engasjement over lang tid for å utvikle NIJOS til en fremtidsrettet og tidsaktuell samfunnsinstitusjon. Rådet er sammensatt av medlemmer med stor faglig kompetanse og med innsikt og erfaringer både fra norsk landbruk og andre relevante deler av norsk samfunnsliv. Rådet har sett det som en av sine hovedoppgaver å engasjere seg i den strategiske utviklingen av virksomheten.

Høstelandsutvalgets innstilling har undertittelen: "Samarbeidsformer i norsk skogforskning". Med det meget beskjedne innslaget av skogforskning en finner ved NIJOS, må en reise spørsmålet om dette er en prosess NIJOS hører hjemme i. NIJOS er imidlertid bruker av forskningsresultater og har etablert samarbeid med en rekke forskningsmiljøer. Skogforskning utgjør bare en liten del av dette totalmiljøet.

Norsk skogbruk er som næring inne i en krevende omstillingsfase og med en økonomi som ikke gir grunnlag for store investeringer i tradisjonell virksomhet eller for oppdragsforskning finansiert av næringen selv.

Flere av de institusjoner som er trukket inn i vurderingene er preget av omstillingsproblemer i den tradisjonelle del av skogbruksnæringen og fallende etterspørsel etter mange av de tjenester som tilbys.

Ved NIJOS er det en annerledes situasjon enn den som er beskrevet i de skogbruksrelaterte organisasjonene. Etterspørselen etter produkter og tjenester har økt og øker stadig.

Høstlandsutvalget har vært inne på at den arealinformasjonen NIJOS besitter må kunne utnyttes på en annen måte enn i dag og bør kunne gi et konkurransefortrinn i en eventuell fusjonert virksomhet.

Det ble for flere år siden truffet et prinsipielt valg der en fra NIJOS side ved hjelp av moderne informasjonsteknologi valgte å gå åpent ut med all tilgjengelig arealinformasjon, og på den måten gi den antatt mest optimale avkastning av de samfunnsmessige investeringer som ligger til grunn for den verdifulle arealinformasjonen som foreligger. Dette har vært en strategi som hittil har vært applaudert også av Landbruksdepartementet. Etter rådets mening vil det være vanskelig å kombinere rollen som nasjonalt fagorgan og kommersiell aktør som antydnet. I stedet for å ta opp konkurransen med private tilbud, er det etter Rådets mening i flere sammenhenger aktuelt å medvirke til at det etableres private tilbud som kan gi enda bedre utnyttelse og spredning av NIJOS sine produkter. Det burde her være godt grunnlag for næringsmessige nyetableringer.

Det er brukt mye tid i rådet på å drøfte de prinsipielle sidene av å kompensere eventuelle reduksjoner i oppdragsmengden fra LD med kommersiell inntjening. Hittil har det som nevnt vært full forståelse med LD om strategien på dette området. Det forhindrer imidlertid ikke at det her kan tenkes i andre baner. Med de produkter NIJOS har å tilby og den etterspørselen en etter hvert registrerer, så vil utgangssituasjonen for NIJOS være god også i en kommersiell sammenheng. Men vi har altså hittil fått forståelsen av at dagens rolle som statlig fagorgan er det som fortsatt er aktuelt.

Rådet konstaterer at det er skogforskningen som er utgangspunktet for arbeidet i Høstlandsutvalget. Utvalget har selv gitt uttrykk for at det har hatt liten tid til disposisjon. Etter Rådets mening synes NIJOS å være trukket inn i vurderingene på en lite gjennomtenkt måte. De institusjonene som utgjør mye av grunnlaget for forslaget har etter Rådets mening lite tilfelles med den situasjonen NIJOS befinner seg i.

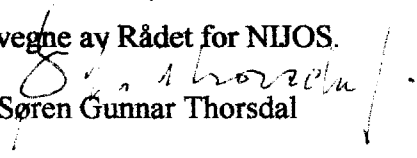
NIJOS produkter etterspørres i stadig økende omfang. Rådet har gjennom mange år vært opptatt av at NIJOS har tilbud som burde være av stor interesse i samfunnsutviklingen og som rekker langt utover norsk landbruk. Vi har vært sterlig oppmerksomme på kommunesektoren. Vi ser nå eksempelvis at det der for tiden er en direkte sammenheng mellom de tjenester NIJOS kan tilby med lokal kompetanse- og kunnskapsbygging som en forutsetning for et politisk ønske om en sterk delegering i offentlig forvaltning.

NIJOS står i dag for en kompetanse som i økende grad etterspørres også internasjonalt. Dette er et felt som etter Rådets mening bør vies oppmerksomhet i tiden som kommer.

NIJOS fremstår i dag som en velfungerende institusjon med et godt og svært konstruktivt arbeidsmiljø. Det er et godt forhold til kunder og samarbeidspartnere.

Med den posisjon og trend som NIJOS er inne i vil vi sterkt fraråde at NIJOS trekkes inn i diskusjonen om en omorganisering av norsk skogforskning. NIJOS har bygget opp en identitet og posisjon som ikke bør endres nå.

På vegne av Rådet for NIJOS.

Søren Gunnar Thorsdal